

Domeniul: Produsul intern brut - date provizorii (2)

PRODUSUL INTERN BRUT ÎN TRIMESTRUL III 2023 A FOST, ÎN TERMENI REALI, MAI MARE CU 0,9%¹ COMPARATIV CU TRIMESTRUL II 2023.

- Produsul intern brut a înregistrat o creștere cu 1,1% pe seria brută și de 2,9% pe seria ajustată sezonier față de același trimestru din anul 2022;
- În perioada 1.I-30.IX 2023, Produsul intern brut a crescut, comparativ cu perioada 1.I-30.IX 2022, cu 1,4% pe seria brută și cu 2,2% pe seria ajustată sezonier;
- Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial nu s-a modificat semnificativ în urma revizuirii estimărilor pentru trimestrul III 2023 față de varianta provizorie (1) publicată în Comunicatul de presă nr. 308 din 7 decembrie 2023.

Evoluția Produsului intern brut trimestrial în perioada 2021 - 2023, calculată ca serie brută și serie ajustată sezonier, este prezentată în tabelul care urmează:

Tabel 1: Evoluția Produsului intern brut trimestrial fata de perioada corespunzatoare din anul precedent

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV	An
- în % față de perioada corespunzătoare din anul precedent -						
Serie brută	2021	99.9	115.2	106.3	102.5	105.7
	2022	105.0	105.1	103.8	104.6	104.1
	2023	102.4	101.0	101.1	-	-
Serie brută prin metoda volumelor înlănțuite cu an de referință 2020^{*)}	2021	101.3	112.6	106.8	102.8	105.7
	2022	104.6	104.5	103.9	105.3	104.7
	2023	101.0	102.7	102.8	-	-
Serie ajustată sezonier^{**)}	2021	101.2	112.6	107.1	102.6	-
	2022	104.6	104.5	104.1	105.0	-
	2023	101.2	102.6	102.9	-	-
- în % față de trimestrul precedent -						
Serie ajustată sezonier^{**)}	2021	100.9	100.2	101.0	100.4	-
	2022	103.0	100.1	100.7	101.2	-
	2023	99.2	101.5	100.9	-	-

^{*)} a se vedea precizarile metodologice pagina 4, punctul IV

^{**)} ajustare sezonieră pe baza seriei brute de volume înlănțuite cu an de referință 2020

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

¹ Date ajustate sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare.

Seria ajustată sezonier

Produsul Intern Brut - date ajustate sezonier - estimat pentru trimestrul III 2023 a fost de 403030,2 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 0,9% față de trimestrul II 2023 și cu 2,9% față de trimestrul III 2022.

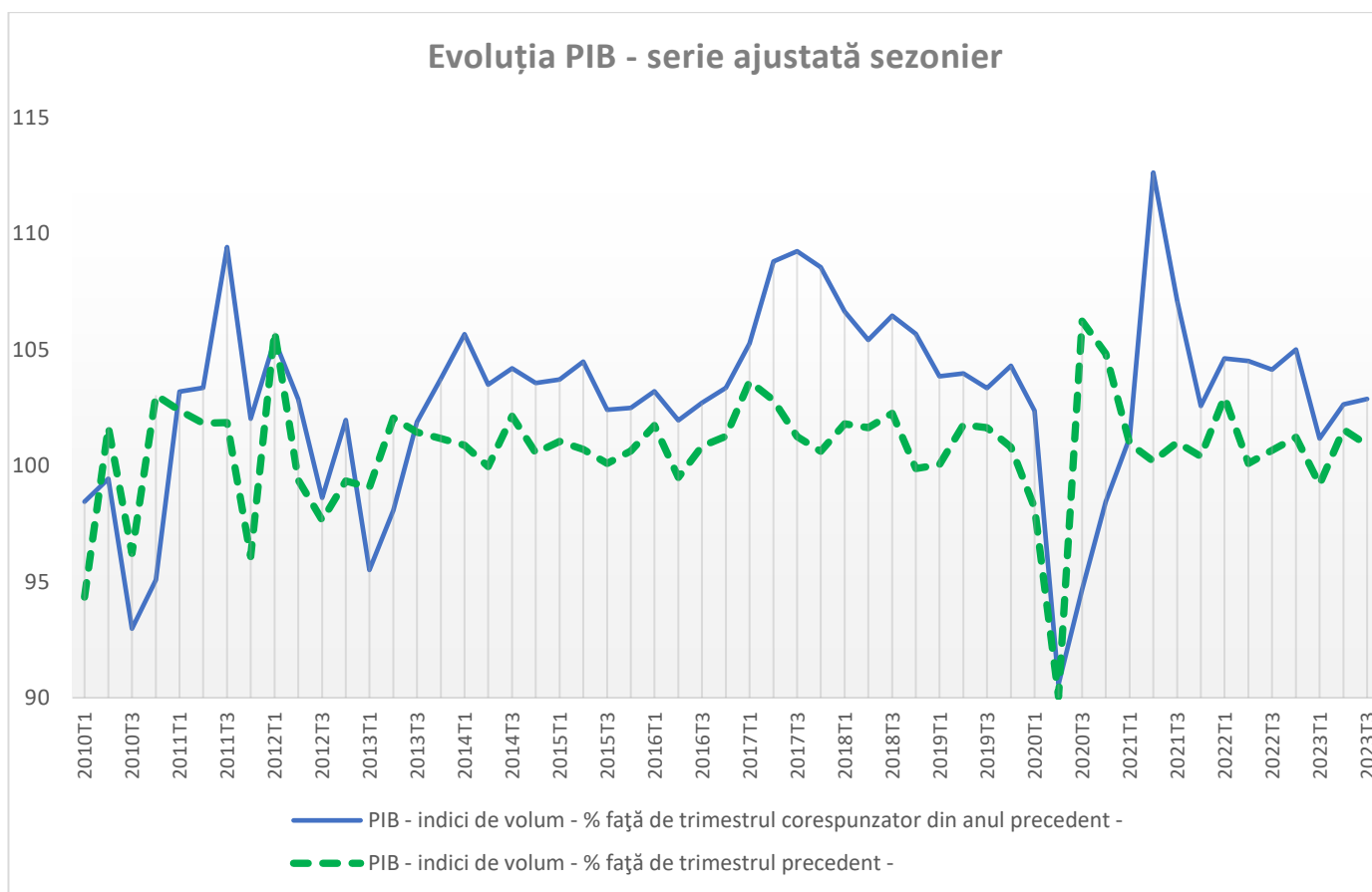
Estimările ajustate sezonier ale Produsului intern brut în variantele provizorii (1) și (2), precum și diferențele dintre cele două variante, sunt prezentate în tabelul următor.

Tabel 2: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2023 - serie ajustată sezonier

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	Provizoriu (1)	388187.0	394458.4	402678.9	1185324.3
	Provizoriu (2)	388202.4	394534.0	403030.2	1185766.6
	Diferențe	15.4	75.6	351.3	442.3
In % față de trimestrul precedent	Provizoriu (1)	99.2	101.6	100.9	-
	Provizoriu (2)	99.2	101.5	100.9	-
	Diferențe	0.0	0.0	0.0	-
In % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	Provizoriu (1)	101.2	102.6	102.9	102.2
	Provizoriu (2)	101.2	102.6	102.9	102.2
	Diferențe	0.0	0.0	0.0	0.0

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2023 a fost de 1185766,6 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,2% față de perioada 1.I-30.IX 2022.

[Datele tabelului în format Excel](#)

Seria brută

Produsul Intern Brut estimat pentru trimestrul III 2023 a fost de 434981,3 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 1,1% față de trimestrul III 2022.

Estimările seriei brute ale Produsului intern brut în variantele provizorii (1) și (2), precum și diferențele dintre cele două variante, sunt prezentate în tabelul următor.

Tabel 3: Produsul intern brut trimestrial, în perioada 1.I-30.IX 2023 - serie brută

		Trim. I	Trim. II	Trim. III	1.I-30.IX
Milioane lei prețuri curente	<i>Provizoriu (1)</i>	318557.1	377209.2	434502.0	1130268.3
	<i>Provizoriu (2)</i>	318557.1	377209.2	434981.3	1130747.6
	<i>Diferențe</i>	0.0	0.0	479.3	479.3
In % față de perioada corespunzătoare din anul precedent	<i>Provizoriu (1)</i>	102.4	101.0	101.1	101.4
	<i>Provizoriu (2)</i>	102.4	101.0	101.1	101.4
	<i>Diferențe</i>	0.0	0.0	0.0	0.0

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Produsul intern brut estimat pentru perioada 1.I-30.IX 2023 a fost de 1130747,6 milioane lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 1,4% față de perioada 1.I-30.IX 2022.

În tabelele 6, 7 și 8 sunt prezentate datele referitoare la Produsul intern brut în prețuri curente, indicii de volum și indicii deflatori – serie brută și serie ajustată sezonier – pentru trimestrul III și perioada 1.I-30.IX 2023.

Contribuția categoriilor de resurse și de utilizări la modificarea Produsului intern brut

Categorii de resurse

În trimestrul III 2023, în varianta provizorie (2), dinamica VAB a scăzut cu 0,1 puncte procentuale comparativ cu varianta provizorie (1), în timp ce dinamica PIB nu s-a modificat între cele două estimări.

Volumul valorii adăugate brute a înregistrat modificări mai importante în:

- Industrie (-0.4 puncte procentuale contribuția la creșterea PIB), de la 98,2% la 98,3%;
- Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (-0,2 puncte procentuale contribuția la creșterea PIB), de la 99,5% la 98,8%;

Volumul impozitelor nete pe produs s-a majorat cu 0,6 puncte procentuale față de varianta provizorie (1).

Tabel 4: Contribuția categoriilor de resurse la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2023

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Agricultură, silvicultură și pescuit	11.9	11.9	0.8	0.8
Industrie	20.1	19.9	-0.4	-0.4
Construcții	5.0	5.1	0.4	0.4
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	14.9	14.9	-0.1	-0.2
Informații și comunicații	6.7	6.7	0.2	0.2
Intermedieri financiare și asigurări	2.2	2.2	0.0	0.0
Tranzacții imobiliare	7.0	7.0	0.0	0.1
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	8.5	8.5	0.0	0.0
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	12.0	12.9	0.1	0.1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	2.2	2.2	0.1	0.1
Valoarea adăugată brută – total	90.5	91.3	1.1	1.1
Impozite nete pe produs	9.5	8.7	0.0	0.0
Produsul intern brut	100.0	100.0	1.1	1.1

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Categorii de utilizări

Din punctul de vedere al utilizării PIB, modificări semnificative ale contribuției la creșterea PIB în trimestrul III 2023, între cele două estimări, au înregistrat:

- cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice, de la -0,2% la +1,1%, ca urmare a majorării volumului său de la 96,5% la 117,9%;
- consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice, de la -0,2% la -0,6%, ca urmare a scăderii volumului său de la 97,8% la 92,9%;

Tabel 5: Contribuția categoriilor de utilizări la formarea și creșterea Produsului intern brut, în trimestrul III 2023

	Contribuția la formarea PIB - %		Contribuția la creșterea PIB - %	
	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)	Provizoriu (1)	Provizoriu (2)
Consumul final efectiv total	72.0	74.0	0.1	1.1
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației	64.4	66.2	0.3	1.7
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	58.0	58.0	0.5	0.6
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	0.6	0.6	0.0	0.0
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	5.8	7.6	-0.2	1.1
Consumul final colectiv efectiv al administrațiilor publice	7.6	7.8	-0.2	-0.6
Formarea brută de capital fix	33.1	33.0	3.7	3.7
Variația stocurilor	-1.0	-2.4	-4.8	-5.4
Exportul net de bunuri și servicii	-4.1	-4.6	2.1	1.7
Exportul de bunuri și servicii	36.1	35.8	-1.1	-1.4
Importul de bunuri și servicii	40.2	40.4	-3.2	-3.1
Produsul intern brut	100.0	100.0	1.1	1.1

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Revizui

Seria ajustată sezonier a Produsului intern brut trimestrial pentru perioadele anterioare nu s-a modificat semnificativ în urma revizuirii estimărilor pentru trimestrul III 2023 față de varianta provizorie (1), publicată în Comunicatul de presă nr. 308 din 7 decembrie 2023.

Seriile ajustate sezonier se recalculează trimestrial în conformitate cu practica europeană.

Tabel 6: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2023

	- serie brută -		
	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul III 2022	Indici de preț – în % față de trimestrul III 2022
Agricultură, silvicultură și pescuit	51725.2	106.9	110.0
Industrie	86745.0	98.3	103.3
Construcții	21952.3	108.1	113.9
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	65009.1	98.8	110.3
Informații și comunicații	29034.8	102.4	109.9
Intermedieri financiare și asigurări	9756.1	98.8	111.1
Tranzacții imobiliare	30420.3	100.8	110.5
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	37109.6	100.6	115.5
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	55793.0	100.8	115.0
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	9526.1	102.8	114.5
Valoarea adăugată brută – total	397071.5	101.1	110.0
Impozite nete pe produs ¹⁾	37909.8	100.9	120.3
Produs Intern Brut	434981.3	101.1	110.9
Consum final efectiv	321825.4	101.5	110.3
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	287878.4	102.6	109.9
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	252260.1	100.9	109.3
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	2609.1	103.0	114.5
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	33009.2	117.9	114.4
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	33947.0	92.9	114.0
Formarea brută de capital	132997.5	94.9	107.2
din care:			
Formarea brută de capital fix	143571.9	111.9	107.8
Exportul net de bunuri și servicii	-19841.6	-	-
Export de bunuri și servicii	155490.7	96.4	102.4
Import de bunuri și servicii	175332.3	93.5	100.0

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Tabel 7: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN TRIMESTRUL III 2023**- serie ajustată sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare-**

	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de trimestrul II 2023	Indici de preț – în % față de trimestrul II 2023
Agricultură, silvicultură și pescuit	19569.8	110.6	97.5
Industrie	83007.2	99.6	98.9
Construcții	27503.4	102.2	102.5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	73624.3	97.6	102.4
Informații și comunicații	27217.2	102.0	98.7
Intermedieri financiare și asigurări	10457.8	97.8	103.3
Tranzacții imobiliare	29590.0	100.3	101.8
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	30024.3	99.6	101.4
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	52806.1	101.3	102.1
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	11032.9	97.9	102.4
Valoarea adăugată brută – total	364833.0	101.8	99.4
Impozite nete pe produs ¹⁾	36865.8	93.6	112.2
Discrepanță statistică	1331.4	-	-
Produs Intern Brut	403030.2	100.9	101.3
Consum final efectiv	320830.1	100.4	100.9
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	285464.2	99.3	104.7
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	248696.9	99.3	101.2
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	2799.4	102.0	103.2
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	33967.9	133.7	103.9
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	35365.8	86.8	96.7
Formarea brută de capital	104242.6	-	-
din care:			
Formarea brută de capital fix	108845.3	102.5	105.9
Exportul net de bunuri și servicii	-17111.7	-	-
Export de bunuri și servicii	158351.7	101.0	100.1
Import de bunuri și servicii	175463.4	100.3	100.8
Discrepanță statistică	-4930.7	-	-

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Tabel 8: PRODUSUL INTERN BRUT PE CATEGORII DE RESURSE ȘI UTILIZĂRI, ÎN PERIOADA 1.I-30.IX 2023

	- serie brută -		
	Realizări – milioane lei prețuri curente -	Indici de volum – în % față de perioada 1.I-30.IX 2022	Indici de preț – în % față de perioada 1.I-30.IX 2022
Agricultură, silvicultură și pescuit	66552.0	105.0	111.6
Industrie	236856.4	97.4	113.3
Construcții	50152.6	107.4	114.8
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	210837.7	101.0	112.5
Informații și comunicații	80875.9	104.6	109.9
Intermedieri financiare și asigurări	28711.6	99.6	113.6
Tranzacții imobiliare	81198.2	102.0	109.9
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	85455.5	103.3	114.9
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	152286.5	101.0	113.5
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	32313.3	105.5	113.8
Valoarea adăugată brută – total	1025239.7	101.3	112.7
Impozite nete pe produs ¹⁾	105507.9	102.4	111.6
Produs Intern Brut	1130747.6	101.4	112.6
Consum final efectiv	892933.8	103.3	111.3
Consum final individual efectiv al gospodăriilor populației ²⁾	782875.8	103.0	111.0
Cheltuiala pentru consumul final al gospodăriilor populației	696043.1	102.8	110.8
Cheltuiala pentru consumul final al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației	5336.5	103.9	113.6
Cheltuiala pentru consumul final individual al administrațiilor publice	81496.2	104.5	113.3
Consum final colectiv efectiv al administrațiilor publice ³⁾	110058.0	105.2	112.8
Formarea brută de capital	286767.3	91.9	108.8
din care:			
Formarea brută de capital fix	302925.8	110.7	108.0
Exportul net de bunuri și servicii	-48953.5	-	-
Export de bunuri și servicii	469924.0	99.1	106.0
Import de bunuri și servicii	518877.5	96.9	102.8

1) Reprezintă diferența dintre impozitele pe produs datorate la bugetul de stat (TVA, accize, alte impozite) și subvențiile pe produs plătite de la bugetul de stat.

2) Cuprinde: cheltuielile gospodăriilor populației pentru cumpărarea de bunuri și servicii în scopul satisfacerii nevoilor membrilor lor, cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (învățământ, sănătate, securitate socială și acțiuni sociale, cultură, sport, activități recreative, colectarea de deșeuri menajere) și cheltuiala pentru consum individual al instituțiilor fără scop lucrativ în serviciul gospodăriilor populației (organizații religioase, sindicate, partide politice, uniuni, fundații, asociații culturale și sportive).

3) Cuprinde cheltuiala pentru consum colectiv al administrațiilor publice (servicii publice generale, apărare națională și securitatea teritoriului, menținerea ordinii și securității publice, activități legislative și de reglementare, cercetare și dezvoltare, etc.).

[Pentru accesarea datelor tabelului in format .xls, faceti click aici!](#)

Informații suplimentare:

Pentru interpretarea corectă a indicatorilor, vă rugăm să consultați [Precizările metodologice](#).

Seria brută de date și cea ajustată sezonier ale Produsului intern brut trimestrial pentru perioada T1 1995 – T3 2023 pot fi accesate la adresa:

<http://www.insse.ro/cms/ro/content/produsul-intern-brut>

Produsul intern brut pentru trimestrul IV 2023, date „semnal”, va fi publicat prin comunicat de presă, conform calendarului de pe site-ul INS, în data de 14 februarie 2024.

Date comparative cu celelalte State Membre ale Uniunii Europene se pot obține de pe site-ul Eurostat și pot fi consultate la adresa:

<http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Direcția de comunicare

e-mail: biroupresa@insse.ro

Tel: + 4021 3181869